

ที่ มท ๐๓๐๙.๓/วศ๐๐๒

กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๗

เรื่อง แนวทางปฏิบัติการทะเบียนชื่อบุคคล

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

ด้วยกรมการปกครอง ได้รับข้อหารือจากสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนเขต เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติการจดทะเบียนตั้งชื่อตัว ชื่อสกุล ตามพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๐, (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๘ และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการทะเบียนชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยเฉพาะประเด็นการใช้ดุลพินิจในการพิจารณาว่า การตั้งชื่อตัว ชื่อสกุล เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายบัญญัติไว้หรือไม่ และการอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนท้องที่ การที่นายทะเบียนท้องที่ไม่อนุญาตให้เปลี่ยนชื่อตัว หรือสั่งไม่รับจดทะเบียนชื่อสกุล

กรมการปกครอง พิจารณาแล้วเห็นว่า

๑. การรับจดทะเบียนชื่อสกุล เป็นเรื่องที่มีความสำคัญตามพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ ที่ทรงพระราชทานให้กับคนไทยนั้น เพื่อจะได้มีชื่อสกุลเป็นหลักในการสืบสายโลหิต ส่งเสริมความรักความสามัคคีระหว่างเครือญาติ และเป็นหลักชัยของครอบครัวให้ลูกหลานทำความดี

๒. ปัจจุบัน ได้มีผู้มายื่นคำขอเปลี่ยนชื่อตัว ตั้งหรือเปลี่ยนชื่อรอง และขอจดทะเบียนตั้งชื่อสกุล โดยให้เหตุผลเพื่อความเป็นสิริมงคล ซึ่งเป็นความเชื่อทางด้านดวงชะตาหรือด้านโหราศาสตร์ ทั้งนี้ ในบางกรณีการขอเปลี่ยนชื่อตัว ตั้งหรือเปลี่ยนชื่อรอง และขอจดทะเบียนตั้งชื่อสกุลดังกล่าว ผู้ยื่นคำขอจะนำคำแต่ละคำมาประสมรวมกัน เป็นคำที่ประดิษฐ์ขึ้น ซึ่งไม่ถูกต้องตามหลักภาษาไทย จึงไม่ปรากฏคำเหล่านั้นอยู่ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ทำให้ไม่สามารถยืนยันความหมายได้

๓. การอนุญาตให้เปลี่ยนชื่อตัว ตั้งหรือเปลี่ยนชื่อรอง และการรับจดทะเบียนตั้งชื่อสกุล ถือเป็นคำสั่งทางปกครอง ตามนัยมาตรา ๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

๔. พระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๐, (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๑๘ และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการทะเบียนชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๒๓ และ ข้อ ๒๔ ได้กำหนดวิธีปฏิบัติกรณีนายทะเบียนท้องที่สั่งไม่รับจดทะเบียนชื่อสกุล เปลี่ยนชื่อตัว ตั้งหรือเปลี่ยนชื่อรอง หรือร่วมใช้ชื่อสกุล หรือเปลี่ยนชื่อสกุล ผู้ยื่นคำขอสามารถอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนท้องที่ได้ ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์ที่ประกันความเป็นธรรม หรือมีมาตรฐานในการปฏิบัติราชการตามนัยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

๕. กรณีมีผู้มายื่นคำขอเปลี่ยนชื่อตัว ตั้งหรือเปลี่ยนชื่อรอง และขอจดทะเบียนตั้งชื่อสกุล (คำขอแบบ ข.๑) ต่อนายทะเบียนท้องที่

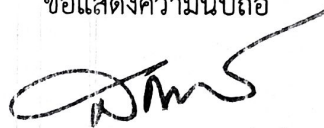
(๑) นายทะเบียนท้องที่พิจารณาแล้วเห็นว่า ชื่อตัว ชื่อรอง และชื่อสกุล ที่ขอจดทะเบียนนั้น เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายบัญญัติไว้ นายทะเบียนท้องที่ก็สามารถใช้ดุลพินิจในการอนุญาตได้

/(๒) หากนายทะเบียน...

(๒) หากนายทะเบียนท้องที่พิจารณาแล้วว่า ชื่อตัว ชื่อรอง และชื่อสกุลที่ขอจดทะเบียนนั้นไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายบัญญัติไว้ หรือนายทะเบียนท้องที่พิจารณาแล้วเห็นว่า ชื่อตัว ชื่อรอง และชื่อสกุลดังกล่าว ไม่สามารถยืนยันความหมายได้ หรือใช้ตัวสะกดการันต์ไม่ถูกต้องตามหลักภาษาไทย นายทะเบียนท้องที่ก็สามารถใช้ดุลพินิจสั่งไม่อนุญาตให้เปลี่ยนชื่อตัว ตั้งหรือเปลี่ยนชื่อรอง หรือตั้งชื่อสกุล โดยให้นายทะเบียนท้องที่แจ้งในคำขอแบบ ข.๑ ให้ผู้ยื่นคำขอทราบเป็นลายลักษณ์อักษร และหากผู้ยื่นคำขอประสงค์จะอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนท้องที่ ให้ผู้ยื่นคำขออุทธรณ์เป็นหนังสือภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งต่อนายทะเบียนท้องที่ และให้นายทะเบียนท้องที่พิจารณาดำเนินการตามความในพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๐, (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๑๘ และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการทะเบียนชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๒๓ และ ข้อ ๒๔ และแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบว่า หากผู้ยื่นคำขอไม่พอใจในคำวินิจฉัยอันเป็นที่สุดของผู้พิจารณาอุทธรณ์ สามารถใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ตามความในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้นายทะเบียนท้องที่ และนายทะเบียนท้องที่เขต ทราบ และถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสถาพร ศิริภักดิ์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนการทะเบียนทั่วไป
โทร ๐-๒๗๙๑-๗๐๑๗-๙
โทรสาร ๐-๒๗๙๑-๗๐๔๙